

EUROPA-NÆVNETS ÅRSRAPPORT 2019

1. Indledning

2019 var sidste år i det siddende Europa-Nævns beskikkelsesperiode. Anne-Marie Meldgaard havde da været formand siden 2012. I hendes tid som formand blev Europa-Nævnets regler og administration af tilskudsmidlerne strammet op med det formål at sikre, at Danmark fik mest mulig EU-oplysning og debat for pengene. Nævnet udviklede desuden de årlige erfaringsudvekslingskonferencer for tilskudsmodtagerne samt store fælles debatkampagner, for at styrke EU-debatten i alle egne af landet og sikre at så mange borgere som muligt fik mulighed for at bidrage til debatten om Europas fremtid.

Indsatsen har givet meget mere samarbejde mellem tilskudsmodtagerne, som synligt har ført til større deltagelse og spredning af debat og oplysning i de enkelte aktiviteter og projekter. Desuden har nævnets satsning på geografisk spredning af såvel tilskudsmodtagerne som debat- og oplysningsaktiviteterne båret frugt, så der er kommet en væsentlig tilgang af nye tilskudsmodtagere uden for de store byer samt mange debatter på bl.a. biblioteker og højskoler i de områder, hvor der førhen ikke blev afholdt EU-debatter.

I 2019 har Europa-Nævnet afsluttet den administrative modernisering med implementering af en ny markedsføringsstrategi, gennemført to ansøgningsrunder i Pulje C samt igangsat et nyt stort fælles projekt med de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer om EU-debat i alle egne af landet. Det er samlet blevet til 100 borgerdialoger uden for de store byer i 2018-2019 med 5.400 deltagere.

2. Nævnets sammensætning i 2019

Europa-Nævnet beskikkes for fire år ad gangen efter indstilling af de fem største partier i Folketinget.

Nævnet bestod i 2019 af:

Anne-Marie Meldgaard - formand (S)

Henrik Høegh – næstformand (V)

Steen Thomsen (DF)

Holger Vestergaard (LA)

Susanne Flydtkjær (EL)

Nævnets mandatperiode udløb med udgangen af 2019. Et nyt nævn blev udpeget med tiltrædelse 1. januar 2020.

3. Regelgrundlag

Rammerne for Europa-Nævnets arbejde og kriterier for at modtage støtte gennem de fire puljer er beskrevet i Finanslovens tekstanmærkninger og tre bekendtgørelser. Nedenstående udgjorde i 2019 Europa-Nævnets regelgrundlag:

- Finanslovskonto 21.51.01.40
- Tekstanmærkninger nr. 200. ad 21.51.01 samt Ad tekstanmærkning nr. 200

- Bekendtgørelse nr. 630 af 2. juni 2017 om Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa
- Bekendtgørelse nr. 631 af 2. juni 2017 om tilskud til Folketingets partier og danske partier og bevægelser indvalgt i Europa-Parlamentet til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa
- Bekendtgørelse nr. 632 af 2. juni 2017 om tilskud til fremme af debat og oplysning i Danmark om Europa

4. Bevilling 2019 – samlet oversigt

Europa-Nævnets ordinære bevilling i 2019 var på 21 mio. kr., hvoraf 19,2 mio. kr. blev fordelt til oplysningsprojekter om Europa, mens 1,8 mio. kr. gik til administration.

Tilskudsmodtagerne får tilskud fra 4 puljer, hvoraf der i 3 af puljerne (Partipuljen, Pulje A og Pulje B) ydes tilskud for en treårig periode. Den igangværende treårig periode startede 1. januar 2018.

Ansøgningsrunden for disse treårige tilskud i perioden 2018-2020 blev afholdt i efteråret 2017 og afgørelserne meddelt medio december 2017. Tilskuddene bliver givet under forudsætning af finanslovens vedtagelse og tilskuddets optagelse på finansloven i 2019 og 2020. Nævnet fordelte ikke de fulde beløb afsat til pulje B i perioden 2018-2020, se tabel 1. Tiloversblevne midler i Pulje B skal ifølge tekstanmærkningerne i finansloven fordeles i Pulje C, se tabel 2.

I den fjerde pulje, Pulje C blev der afholdt to ansøgningsrunder for tilskud til projekter, der blev gennemført i 2019. I første ansøgningsrunde, hvor afgørelserne blev meddelt i december 2018, og som vedrørte oplysningsaktiviteter i hele 2019, blev godt 2,6 mio. kr. fordelt. I 2. ansøgningsrunde, hvor afgørelserne blev offentliggjort i maj 2019, blev der fordelt godt 2,1 mio. kr. til aktiviteter i 2. halvdel af 2019. Derudover blev der af puljen bevilget knap 0,3 mio. kr. til et årsprogram til en organisation, som på sigt kan blive berettiget til tilskud fra Pulje A og 0,6 mio. kr. til et fælles projekt med de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer, se afsnit 8 og 9.1.

Tabel 1. Oversigt over Europa-Nævnets bevilling og forbrug 2019

Formål	Finanslovsbevilling opregnet til prisniveau 2019, kr.	Forbrugt til tilsagn og administration, kr.
Partipuljen (9 tilsagn)	7.882.105	7.882.105
Pulje A (4 tilsagn)	3.233.684	3.233.684
Pulje B (12 tilsagn)	3.840.000	3.457.784
Pulje C (73 tilsagn)	4.244.211	5.674.422
Tilskud i alt	19.200.000	20.247.995
Europa-Nævnets administration	1.800.000	1.789.050
I alt	21.000.000	22.037.045

Udover at tiloversblevne midler i Pulje A og Pulje B overføres til fordeling i Pulje C, kan tilbageløb af tilskud genanvendes til nye tilsagn inden for samme finansår (ses i tabel 2). Derfor er forbruget til tilsagn højere end årets finanslovsbevilling for Pulje C. Tilbageløb er tilskud til projekter, der bortfalder eller bruger mindre end bevilget.

Tabel 2. Oversigt over økonomi i Pulje C 2019

Bevilling på Finanslov 2019	4.244.211
Overført fra Pulje B	382.216
Forbrugt tilbageløb 2019	1.047.995
I alt til fordeling 2019	5.674.422
Tilsagn i 1. runde	2.642.774
Tilsagn i 2. runde	2.141.898
Ordinære puljetilskud	4.784.672
Årsprogram til EuropaNU	289.750
Fælles projekt med landsdækkende organisationer*	600.000
I alt bevilgede tilskud 2019	5.674.422

*Se beskrivelse i afsnit 9.1

Der var i alt et tilbageløb på 1.263.755 kr., hvoraf 1.047.995 kr. blev recirkuleret og anvendt til nye bevillinger. Det resterende beløb ved udgangen af året på 215.760 kr. indefrysnes i statskassen til evt. brug ved særlige behov.

5. Partipuljen

Partipuljen kan søges af partier og bevægelser valgt ind i Folketinget eller Europa-Parlamentet. Selvom Partipuljens bevillinger er treårige, er tilskuddene i de tre år ikke nødvendigvis de samme. Tilskuddene bliver hvert år udregnet i forhold til mandater i folketinget og i Europa-Parlamentet.

Tabel 3. Fordeling af tilskud i partipuljen 2019

Parti/Bevægelse	Tilskud 2019
Alternativet	454.113
Dansk Folkeparti	1.548.850
Det Konservative Folkeparti	608.187
Det Radikale Venstre	859.571
Enhedslisten	518.986
Folkebevægelsen mod EU	510.877
Socialdemokraterne	1.694.815
Socialistisk Folkeparti	624.405
Venstre	1.062.300
I alt Partipuljen	7.882.105

Liberal Alliance har valgt ikke at søge tilskuddet i perioden 2018-2020.

6. Pulje A

Organisationer, der har oplysning om Europa som hovedformål modtager treårige tilskud gennem Pulje A.

Tabel 4. Fordeling af tilskud i pulje A 2018-2020

Pulje A	Tilskud 2019	Tilsagn* 2018–2020
Demokrati i Europa Oplysningsforbundet (DEO)	1.089.684	3.235.000
Den Danske Europabevægelse	1.044.211	3.100.000
Fagbevægelsen mod Unionen	281.263	835.000
Foreningen Nyt Europa	818.526	2.430.000
I alt pulje A	3.233.684	9.600.000

* De treårige tilsagn er oplyst i prisniveau 2016. Det årlige tilskud er opregnet med den statslige prisregulering.

7. Pulje B

Organisationer, der har oplysning om Europa som delformål modtager tilskud fra Pulje B.

Tabel 5. Fordeling af tilskud i pulje B 2018- 2020

Pulje B	Tilskud 2019	Tilskud* 2018 - 2020
Afrikakontakt (Global Aktion)	236.973	685.000
AOF Danmark	370.162	1.070.000
Dansk Friskoleforening	181.622	525.000
NOAH	311.351	900.000
Det Økologiske Råd (Rådet for Grøn Omstilling)	203.997	589.680
Efterskoleforeningen	238.703	690.000
Europæisk Ungdom Danmark	345.946	1.000.000
FIC	740.324	2.140.000
Folkehøjskolernes Forening	415.135	1.200.000
Foreningen Globalnyt	62.270	180.000
INFORSE-Europe	136.945	395.856
Liberalt oplysningsforbund LOF	214.355	619.620
I alt Pulje B	3.457.784	9.995.156

* De treårige tilsagn er oplyst i prisniveau 2016. Det årlige tilskud er opregnet med den statslige prisregulering.

Europa-Nævnet fandt ikke grundlag for at fordele 1.104.844 kr. over de tre år i Pulje B, svarende til 368.281 kr. pr. år i 2016-prisniveau. Opregnet med den statslige prisregulering var der 382.216 kr. til rest i pulje B i 2019, som blev overført til Pulje C i henhold til reglerne anført i finansloven, tekstanmærkning nr. 200, stk. 3.

8. Pulje C

Tilskud fra denne pulje gives til enkeltstående lokale aktiviteter eller større regionale eller landsdækkende projekter. Både organisationer, virksomheder og privatpersoner kan søge om tilskud fra puljen, der i modsætning til de øvrige puljer, ikke tildeles for en treårig periode. Projekterne skal gennemføres inden for det kalenderår, som tilskuddet er givet. Tilskud ydes

efter ansøgning, der skal indeholde en projektbeskrivelse og budget for aktiviteten. Der afholdes to ansøgningsrunder om året.

Europa-Nævnet har desuden mulighed for at anvende midler fra Pulje C til større enkeltstående landsdækkende oplysningsaktiviteter, hvor nævnet og de landsdækkende aktører i tæt samspil sætter fokus på fælles temaer. I de sidste 2 år har nævnet anvendt restmidler i slutningen af året til at igangsætte sådanne fælles initiativer, med henblik på at dække de områder i landet, hvor EU-oplysningsaktiviteten i de øvrige puljer er sparsom. Nævnet anvendte det maksimalt mulige beløb, som er 600.000 kr., til en fælles kampagne, der løb i foråret 2019 med titlen *Styrkelse af EU-debat i alle egne af landet* (se afsnit 9.1). Fire af organisationerne var partnere i projektet i 2019 med midler fra 2018-budgettet. Da det var en stor succes inviterede nævnet i efteråret de landsdækkende organisationer til en gentagelse i 2020 for restmidlerne på 2019-budgettet.

Nævnet har også mulighed for at anvende maksimalt 300.000 kr. årligt af Pulje C til organisationer, som på sigt er mulige pulje A- eller B-organisationer. Pengene skal bevilges til ét-årige aktivitetsprogrammer. EurpopaNu, som ansøgte om tilskud i pulje A for 2018-2020 og opfyldte alle betingelser på nær et krav om at have eksisteret i minimum 2 år på ansøgningstidspunktet, ansøgte og fik tildelt 289.750 kr. i 2019 fra Pulje C efter tekstanmærkning nr. 200 i finansloven, stk. 3 litra c, nr. 3.

Tabel 6. Ansøgninger og tilsagn i pulje C fordelt på ansøgningsrunder i 2019

2019	An-tal an-sø-gere	Samlede pro-jektbudgetter i ansøgnin-gerne i kr.	Ansøgt be-løb i kr.	Bevilget beløb i kr.	An-tal til-sagn	Gennem-snitligt tilskud i kr.
1. runde	83	16.694.753	8.208.623	2.642.774	38	69.547
2. runde	48	7.811.855	4.134.531	2.141.898	33	64.906
Ordinære run-der	131	24.506.608	12.343.154	4.784.672	71	67.390
Fællesprojekt	1			600.000	1	
1-årsprogram	1			289.750	1	
I alt	133			5.674.422	73	

I de to ansøgningsrunder i 2019 var der 52 nye ansøgere, der ikke tidligere har fået tilskud. Det svarer til 39 % af alle ansøgningerne i 2019. Af de 52 nye ansøgere kom 29 fra København og omegn, 8 fra Midtjylland, 3 fra Nordjylland, 4 fra Sjælland uden for hovedstadsområdet og 8 fra Region Syddanmark.

I alt 24 nye ansøgere kom fra de store byer (19 fra København, 1 fra Aalborg og 4 fra Aarhus) mens hele 28 var fra mindre byer. Dette er et væsentligt andet billede end tidligere set, hvor der altid har været over dobbelt så mange af de nye ansøgere, som kommer fra de store byer end de små. Sandsynligvis hænger dette sammen med, at Europa-Nævnet fra

2019 foruden Facebook udelukkende har annonceret i ugeaviserne mens der tidligere kun var annoncer i dagbladene.

Tilskud fra Pulje C i de ordinære ansøgningsrunder kan søges til eksempelvis debattmøder, konferencer, udarbejdelse af oplysnings- og undervisningsmateriale, produktion af TV- og radio-programmer, etablering af webinformation og andet, som f.eks. brætspil, rollespil og tværgående initiativer.

Tabel 7. Fordeling af ansøgninger på typer af projekter i 2019

Type	Antal ansøgninger	Antal afslag	Antal tilsagn	Tilskud i alt i kategorien
Arrangementer mv.	32	16	16	902.170
Radio/TV	59	26	33	2.135.392
WEB	15	7	8	594.500
Oplysnings- og undervisningsmateriale mv.	14	6	8	836.610
Andet	11	5	6	316.000
I alt	131	60	71	4.784.672

De overordnede tal for ansøgere, afslag og tilsagn er praktisk talt identisk med 2018. Sammenlignet med perioden 2015-2017 er der imidlertid tale om et fald på 18 % i antallet af ansøgninger.

Fordelingen af ansøgere på kategorierne samt fordelingen mellem afslag og tilsagn i kategorierne er på niveau med tidligere, dog ses en lille tendens til, at der indkommer færre ansøgninger om arrangementer og flere i kategorien Radio/TV. Dette kan undre i et valgår som 2019, hvor særligt organisationerne i Pulje A og B satte massivt ind med valgarrangementer frem til Europa-Parlamentsvalget den 26. maj. Det kunne tyde på, at markedet for valgarrangementer var mættet med de landsdækkende organisationers indsats.

9. Europa-Nævnets initiativer i 2019

Europa-Nævnet har fortsat det meste af den strategiske linje fra forrige nævnsperiode, nemlig:

- at arbejde for stor geografisk spredning af såvel tilskud som oplysning og debat,
- at tiltrække nye ansøgere,
- og at sikre korrekt forvaltning.

Nævnet er imidlertid fra 2018 ophørt med at udmelde indsatsområder for ansøgningsrunderne i Pulje C. Der arbejdes derfor ikke mere efter en bevidst kampagnestrategi i uddelingen af tilskudsmidler. Baggrunden var et nyt ønske i nævnet om at undgå at styre debatten i bestemte retninger.

I forlængelse af den strategiske linje har nævnet analyseret den geografiske dækningsgrad for nævnets tilskud, som har ført til udarbejdelse af en ny markedsføringsstrategi. Elementerne i strategien blev vedtaget i 2018 og udrullet i løbet af 2019.

Markedsføringsstrategiens hovedelementer er

- Større synlighed på sociale medier
- Alliancer med tilskudsmodtagerne om gensidig omtale
- Omlægning af dagbladsannoncering til annoncer i ugeaviser samt på sociale medier.

Strategien medførte en massiv oprustning af aktiviteten på Facebook, hvor nævnet omtalte alle de tilskudsfinansierede arrangementer, som tilskudsmodtagerne oplyste om. Det kunne også konstateres, at tilskudsmodtagere i større omfang omtalte deres nye tilskud på sociale medier med henvisning til Europa-Nævnet. Der er dog ikke foretaget kvantitative målinger af aktiviteten.

Desuden blev der annonceret bredt i ugeavisernes trykte udgaver - særligt i de områder som nævnet får få eller ingen ansøgninger fra, men ellers således, at hele landet blev dækket ind i løbet af 2 ansøgningsrunder.

Umiddelbart kan det konstateres, at nævnet rammer nye målgrupper med den nye strategi og at især den forøgede aktivitet på Facebook har styrket kendskabet til Europa-Nævnets puljer og de mange arrangementer, der afholdes for tilskudsmidlerne.

Nævnet får flere nye ansøgere end hidtil, jf. at 39% af ansøgerne i 2019 var nye mod hidtil 25-30%

Af de nye ansøgere kom 54% fra mindre og små byer i landet. Hidtil har 60 % af de nye ansøgere været bosat i hovedstadsområdet og stort set resten er kommet fra de store byer, især Aarhus og Ålborg. Denne udvikling må tilskrives brugen af ugeaviser til annonceringen af nye ansøgningsrunder.

9.1. Styrkelse af EU-debatten i alle dele af landet.

Hvor skal EU hen? Det spurgte Europa-Nævnet danskerne om i 2019 sammen med 4 af de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer. I alt blev der afholdt EU-debatter i 22 mindre byer med knap 100 deltagere i gennemsnit pr. debat som optakt til EP-valget i et stort fælles projekt. Formålet med projektet var at styrke oplysning og debat i de geografiske områder, hvor nævnet modtager få ansøgninger.

Debatterne blev til i samarbejde med lokale aktører, som primært var folkehøjskolerne og folkebibliotekerne. Arrangementerne blev generelt godt modtaget af de lokale samarbejdspartnere og var generelt velbesøgte, særligt i lyset af at de er afholdt steder, hvor der ikke tidligere var stor erfaring med invitation til EU-debat. Erfaringerne var, at der er et stort potentiale til at opbygge mere langsigtede lokale samarbejder, som kan højne viden om EU i nye områder i landet. Et langsigtet samarbejde vil forventeligt resultere i kontinuerlig dialog

med de lokale samarbejdspartnere om deres behov og i højere publikumstal, idet samarbejdet såvel som annonceringen kan udvikles.

I projektet blev der udviklet 2 debatpakker om henholdsvis valgdebatter forud for Europa-Parlamentsvalget samt om tema-debatter om valgets aktuelle temaer. Debatterne blev gennemført af organisationerne i fællesskab to og to og med et fælles centralt markedsføringsmateriale. En væsentlig erfaring var at organisationerne via samarbejdet nåede ud til en bredere kreds af deltagere, end de normalt ville kunne.

9.2. Erfaringskonferencen i København

Den 20. september 2019 afholdt nævnet årets erfaringskonference på Arbejdermuseet. Der deltog ca. 100. De årlige Erfaringskonferencer er blevet til ud fra et ønske fra tilskudsmodtagerne om at etablere et forum for videndeling og erfaringsudveksling.

Åbningstalen blev holdt af kulturminister Joy Mogensen, som talte om værdifællesskabet og Danmarks og Nordens rolle i Europa.

Mogens Lykketoft fulgte op ved at tale om Europas rolle i den internationale verdensorden. Han fremhævede bl.a. at Europa skal forstå de to supermagter USA og Kina og stå som en samlet enhed. Som ministeren fremhævede Mogens Lykketoft, at Europas nødvendige fællesskab ikke betyder det samme som at opgive nationalstaterne.

Kunsten kan flytte debatten, mente teaterdirektør Tommy Nielsen fra Magistraten. Han viste, at man med få, billige midler kan skabe et andet rum både fysisk og mentalt til sin EU-debat. Han viderebragte erfaringer fra en række projekter i Jylland, der havde fået helt nye målgrupper involveret i EU-debatter via kurser i hip hop, graffiti, storytelling og rap med EU-temaer.

Erfaringerne fra Europa-Nævnets satsning i samarbejde med de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer for at få debatten ud i alle dele af landet blev formidlet i en paneldebat. Erfaringerne stammede både fra regeringens styrkede EU-debat i efteråret 2018, hvor nævnet fik til opgave at engagere civilsamfundet i 78 borgerhøringer, samt fra forårets 22 valgarangementer i fællesprojektet med de landsdækkende EU-oplysningsorganisationer. Det var en væsentlig erfaring, at det kræver ekstra tid og benarbejde at gå uden for de store byer, men at deltagelsen havde været meget tilfredsstillende, og der havde været stor lokal interesse. Det er også erfaringen, at den offentlige debat har ændret karakter i og med, at meget af debatten foregår på de sociale medier. Men hvis der kommer kant i debatten, kan den stadig engagere.

Maja Dionigi, Tænk tanken Europa afsluttede konferencen med en analyse af betydningen af det nye landskab i Europa-Parlamentet (EP) og fortalte om processen i forbindelse med nedsettelsen af den nye Kommission. Maja Dionigi sluttede af med en grundig analyse af, om EU's borgerinddragelse fungerer. EU har i mange år haft borgerdialoger, men efter Macrons tale i september 2017 er de også udført på national plan og drevet frem af regeringer og civilsamfundet. Borgerdialogerne i 2018 var karakteriseret af, at der blev brugt få ressourcer

og at de ikke havde et fælles formål. Hun mente at de alligevel fødte ind i debatten, selvom det ikke fremgår eksplicit, og høringerne ikke nævnes i centrale papirer.

10. Fremtidige udfordringer og tiltag

Stafetten overdrages i 2020 til et helt nyt hold nævnsmedlemmer.

Det nye nævn tager udfordringen op med at fortsætte dækning af de "sorte huller" i Danmarkskortet med EU-oplysning og debatter. Dette gælder særligt Fyn, Sjælland og øerne, men også Syd og Sønderjylland, som er sparsomt repræsenteret i puljerne i forhold til befolkningen. Målet er at flere borgere og organisationer bliver opmærksom på tilskudsmuligheden, og at nævnet modtager flere ansøgninger fra nye ansøgere.

I den sammenhæng vil det nye nævn gerne fortsætte samarbejdet med de landsdækkende EU-oplysningsforbund, så det kan sikres, at der gennemføres lokale debatter og borgerdialoger også uden for de store byer.

Nævnet vil bruge årets møder til at forberede den nye treårige tilskudsperiode 2021-2023, herunder gennemføre strategiske diskussioner om formål og afgrænsning af tilskudsfinansierede aktiviteter og projekter. Nævnet vil invitere de landsdækkende organisationer, der vil kunne få tilskud i de treårige puljer, til informationsmøder om den nye tilskudsperiode.